

CLEMENS WISSE

**Dan liever
boerenknecht**

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

‘Word nou wakker, Nard!’ Mie Buurma schudt aan de arm van haar man, maar die is in zijn eerste slaap en is niet zo makkelijk wakker te krijgen. Ze begint bijna te wanhopen, want stel je nou voor dat ze Nard niet wakker krijgt, wat moet er dan van haar en haar kindje terechtkomen? Ten einde raad wurmt ze zich op haar zij en trekt hem aan zijn donkere haardos en dat helpt. Smakkend en steunend maakt Nard geluiden die erop duiden dat hij bezig is te ontwaken, maar dan keert hij zich op zijn andere zij en slaapt verder. ‘Nard, luister nou naar me!’ smeekt ze bijna snikkend en dan is het net of er bij Nard Buurma een lichtje gaat branden. Hij gaat rechtop zitten en opent de deuren van de bedstee, zodat er wat flauw licht van het lampje dat in de kamer altijd blijft branden, naar binnen valt.

‘Wat is er, Mie?’ vraagt hij verschrikt.

‘Je moet Trees halen, Nard,’ zegt Mie en ze port hem nog maar eens in zijn zij, want ze

betwijfelt of het allemaal wel tot hem doordringt.

‘Is het zover?’

‘Ja... au, daar komt weer een wee, vlug nou!’ Door de laatste opmerking van zijn hoogzwangere vrouw wordt Nard pas goed wakker en met één sprong is hij de bedstee uit en schiet hij vlug in zijn broek. Dan pakt hij zijn hemd en zijn kiel en wil de deur uit rennen, maar Mie roept hem terug. ‘Vraag of Kee zolang bij me komt, want ik ben bang alleen achter te blijven,’ zegt ze met een benauwd stemmetje. Naar vroedvrouw Trees Vergunst is het minstens een kwartier lopen en voordat Trees hier is, zal er toch minstens drie kwartier verlopen zijn. Al die tijd alleen blijven, terwijl de weeën kort na elkaar komen, durft zij niet. Buurvrouw Kee Wanders heeft bovendien gezegd, dat ze wil helpen als dat nodig is. In het kleine dorp aan de Wijde Laak staan de mensen dag en nacht voor elkaar klaar als de nood aan de man komt. En nu is de nood aan de man en dus durft ze Nard midden in de nacht naar de buurvrouw te sturen alvorens hij op pad gaat om de vroedvrouw te halen. Ze is al wat gerustgesteld als ze even later gestommel in het por-

taal hoort en meteen daarop Kee Wanders de deurtjes van de bedstee helemaal opent.

‘Ben je zover, Mie?’ vraagt ze met een slaperig gezicht.

‘De weeën komen vlug achter elkaar, Kee, dus heb ik Nard naar Trees gestuurd.’

‘Wat versta jij onder “vlug achter elkaar”, Mie?’ Kee heeft met haar vijf kinderen enige ervaring met bevallingen.

‘Toch zeker om de vijf minuten,’ reageert Mie en dan moet Kee een beetje lachen, omdat ze wel kan merken dat het de eerste is.

‘Dan heb je nog even de tijd, meissie,’ zegt ze moederlijk, maar ondanks haar kalmerende woorden komt ze toch meteen in actie. Ze knikt dan tevreden als ze ziet dat Mie eraan gedacht heeft een zeil onder het laken te leggen. ‘Ik ga ook eerst maar een grote ketel water opzetten, want als Trees komt en er is geen heet water, dan wordt ze nijdig.’

‘Dan is het maar goed dat ik Nard gevraagd heb jou te halen, want zelf heb ik er niet aan gedacht.’

‘Het zou niet zo erg geweest zijn, hoor! Als Trees komt heeft ze nog tijd genoeg om haar voorbereidingen te treffen, want ik denk dat het nog wel een poosje duurt voordat de klei-

ne er is.'

'Jij blijft toch wel tot ze komt, hè?' Mie kijkt haar ervaren buurvrouw met een wat angstige blik in haar ogen aan. Ze vindt het maar wat eng om een eerste kindje te krijgen en zeker als ze nog een poosje alleen zou moeten liggen.

'Natuurlijk blijf ik bij je. Maak je nou maar niet zo druk; het komt allemaal best in orde,' stelt Kee haar jonge buurvrouwetje gerust en het helpt. Terwijl Kee in de keuken bezig is, probeert Mie aan iets anders dan aan de komende bevalling te denken. Ze stelt zich voor dat alles achter de rug is en er een gezonde dochter of zoon in het bakje aan het voeten-einde van de bedstee ligt. Samen met Nard heeft ze naar de geboorte van de kleine toegeleefd. Het is nog maar anderhalf jaar geleden dat de oude knecht van boer Gerrit Nederpeld overleed en Nard diens plaats op hoeve Laakzicht kon innemen. Als nieuwe knecht had Nard recht op het daggeldershuisje en kort daarop konden ze trouwen en het huisje met eenvoudige spulletjes inrichten. En weer enkele maanden later kon ze Nard vertellen dat ze zwanger was.

'Ik heb maar koffiegezet, want daar zullen

Trees en Nard ook wel zin in hebben als ze straks komen,' zegt Kee als ze terug in de huiskamer is. 'Wil jij soms nu al een bakkie?'

'Nee, geef me maar een slokkie water, Kee.' Terwijl Mie het zegt, komt er weer een wee en enkele minuten later nog een.

'Ik heb zelf vijf kinderen gebaard, maar deze bevalling laat ik toch liever aan Trees over, dus houd het nog even op als je wilt,' lacht Kee.

Terwijl Mie en nu ook Kee zich wat zorgen maken om de komende gebeurtenis, is Nard bij het huisje van Trees Vergunst aangekomen. Hij klopt op de deur en als hij na twee minuten nog niets gehoord heeft, klopt hij nog eens, maar deze keer iets harder en hij is dan blij als hij geslof in de gang hoort. Er wordt een grendel weggeschoven en vervolgens steekt Trees haar hoofd om de hoek van de deur.

'Je moet me wel even de tijd gunnen om iets aan te trekken, hoor! Dacht je dat ik je niet gehoord had?' Ze pakt een lampje, dat altijd in de gang hangt, en bij het schijnsel daarvan ziet ze wie haar bezoeker is. 'Een zenuwachtige vader, zo te zien,' lacht ze. 'Is het zo-

ver met Mietje?’

‘Ja, je moet meteen meekomen, Trees, want de weeën komen vlug achter elkaar,’ brengt Nard zijn boodschap over. En dan stelt Trees hem dezelfde vraag die Kee Wanders kort daarvoor ook aan Mie stelde, maar helaas weet Nard niet hoeveel tijdsruimte er tussen de weeën zat.

‘Bij de eerste gaat het niet zo vlot, hoor! Maar ik zal je niet in de zenuwen laten en ga met je mee. Is er iemand bij haar?’

‘Ja, de buurvrouw.’

‘Kee Wanders?’

‘Ja, die.’

‘Dan kan er niet veel misgaan, want bij Kee heb ik er al vijf gehaald, dus die kent het klappen van de zweep.’

Ja, Kee Wanders kent het klappen van de zweep, maar als Mie al wat vocht verliest en de weeën nu echt vlug achter elkaar komen, is ze toch blij als ze Trees en Nard binnen ziet komen. Ze zegt het ook en dan gaat de vroedvrouw maar gauw poolshoogte nemen. Ze begint met Mie op haar gemak te stellen en stuurt Nard de kamer uit.

‘Ik heb koffiegezet, Trees, wil je een bakkie?’ vraagt Kee, maar Trees schudt haar

hoofd.

‘Zo meteen, eerst moet er water warm gemaakt worden.’

‘Er staat al een volle ketel warm water klaar, Trees.’

‘Ik had het kunnen weten met jou in huis; goed gezorgd, Kee. Als je sterke koffie hebt, wil ik wel een bakkie, want daar word ik pas goed wakker van en geef Nard er ook maar een, want die is, als alle jonge vaders, nogal gespannen.’

‘Hoe gaat het, Kee?’ vraagt Nard nerveus als de buurvrouw hem zijn koffie brengt.

‘Er gaat nog niks, jongen, maar zo heel lang zal het niet meer duren.’

‘Waarschuw je me als ik binnen mag komen?’

‘Dat zal de vroedvrouw wel doen; daar mag ik me niet mee bemoeien. Drink nou maar op en maak je niet zo druk. Waar reken je op?’

‘Hoe bedoel je?’

‘Nou, wil je een jongen of een meisje?’

‘Ik wil een gezond kindje en ik hoop ook dat Mie het niet zo zwaar zal hebben.’

Terwijl Nard het zegt hoort hij gilletjes uit de kamer komen en hij krimpt ineen van ellende. Kee laat hem vlug alleen om te zien of

Trees hulp kan gebruiken, maar Trees concentreert zich op de kraamvrouw. Ze geeft haar aanwijzingen om afwisselend te persen en te rusten. Mie volgt die aanwijzingen goed op met als gevolg dat er even later het geschrei van een pasgeboren kindje tot Nard doordringt. Hij springt op en rukt de deur van de kamer open, maar die wordt meteen weer dichtgedaan. Vertwijfeld kijkt hij naar de gesloten deur en hij wordt zelfs een beetje nijdig dat hij in zijn eigen huis niet eens meer mag gaan en staan waar hij wil. Maar lang wordt zijn geduld niet op de proef gesteld.

‘Kom maar binnen, Nard,’ roept Trees. ‘Gefeliciteerd met je zoon.’

‘Is alles goed?’ vraagt Nard gehaast en Trees knikt.

‘Kijk maar in de bedstee,’ zegt ze glimlachend. ‘Mietje heeft zich kranig geweerd, hè, meissie?’ Ze geeft de kraamvrouw een moederlijk tikje tegen haar wang en geeft het jonge paar dan even de gelegenheid elkaar te kussen.

‘Is alles goed met je, schat?’ vraagt Nard bezorgd als hij zich over zijn vrouw buigt en hij is opgelucht als ze knikt en hem trots de kleine, die in doekjes gewikkeld naast haar

ligt, toont.

‘Onze Heintje,’ zegt ze zacht. Dat het kindje Hein zou heten als het een jongetje zou worden, hebben ze samen al veel eerder besloten. Hij is vernoemd naar Hein Pronk, de vader van Mie. ‘Ben je blij met je zoon?’ Nard knikt en hij krijgt een brok in zijn keel van ontroering. Zijn zoon. Dat kleine roze hoopje mens naast Mie is zijn zoon. Aan het idee moet hij wennen. Hij is vader van een zoon. ‘Je kijkt zo ongelovig.’ Mie kijkt haar man glimlachend aan. De geboorte ging niet vanzelf, maar nu ze verschoond en wel tussen de frisse lakens ligt met haar zoontje naast zich en haar man aan de rand van de bedstee, voelt ze zich gelukkig. Ze tuit haar lippen en Nard kust haar innig.

‘Ik ben niet alleen blij met ons zoontje, maar ook en vooral dat alles goed gegaan is, schat; heb je nog pijn?’

‘Nee, het gaat wel; ik ben alleen wat moe.’

De laatste woorden van Mie worden opgevangen door de vroedvrouw, die Nard met een zoet lijntje de kamer uit probeert te krijgen, omdat de kraamvrouw moet rusten. Buurvrouw Kee Wanders gaat naar huis om nog enkele uurtjes te kunnen slapen en Trees ruimt